

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, ul. Św. Stanisława 4.

Nr. 94

Katowice, środa 23-go kwietnia 1930.

Rok 29

Ojciec św. przyjmuje pielgrzymki polskie

Citta del Vaticano. Ojciec Święty przyjął w niedzielę pielgrzymki polskie nauczycielstwa, młodzieży szkolnej, kolejarzy śląskich oraz urzędników. W imieniu nauczycieli i młodzieży przemówił ks. dr. Józef Kowaliński z Warszawy, prosząc o błogosławieństwo Apostolskie.

Ojciec Święty wygłosił dłuższe przemówienie, w którym powiedział m. i. że Polska i Polacy są zawsze drogą jego sercu, albowiem węzły, które

Opatrzność połączyła Go z Polską, są Mu szczególnie drogie. W końcu Papież udzielił błogosławieństwa pielgrzymom i ich rodzinom.

Złożono Ojcu Świętemu w darze 12 kłosów z ziemi rzeszowskiej oraz album z fotografiami z akademii warszawskiej na cześć Ojca Świętego. Młodzież polska przyjęła Komunię św. podczas uroczystej mszy świętej u grobu św. Stanisława Kostki.

Otwarcie kaplicy z relikwiami Chrystusa Pana.

Citta del Vaticano. W Wielki Piątek została uroczystie otwarta nowa kaplica relikwii Chrystusa Pana w starożytnej Bazylice Św. Krzyża Jerozolimskiego. W kaplicy tej będą przechowywane resztki krzyża, na którym został ukrzyżowany Jezus Chrystus, gwóźdź, którym przebito nogi Jezusa, oraz kolce z korony cierniowej. Kaplica jest podzielona na dwie części, z których pierwsza stanowi rodzaj kruchty

czyli przedsionka, w drugiej dopiero wznosi się ołtarz z tabernaculum, gdzie będą wystawione relikwie, podczas specjalnych uroczystości na widok publiczny. Cała kaplica przybrana jest marmurami, a na specjalnych płytach porfirowych wyrzeźbione są formy krzyża od pierwszego wieku naszej ery aż do ostatnich czasów. Otwarcia dokonał kard. Van Rossum.

Arcybiskup z Taranto przeciw bolszewizmowi.

Citta del Vaticano. Arcybiskup diecezji Taranto, dr. Horacy Mazzella w liście pasterskim do wiernych archidiecezji omawia dłużej bolszewizm w jego przejawach antyreligijnych i antyspołecznych.

Dostojnik Kościoła katolickiego wskazuje na następstwa społeczne i religijne przewrotu bolszewickiego w Rosji, oraz na skutki propagandy religijnej i antyspołecznej, prowadzonej

poza granicami tego państwa przez III międzynarodówkę, uprzymiśniając wiernym w sposób jasny, i prosty fałsz i zgnieliznę twierdzeń bolszewickich Arcybiskup stwierdza, że tylko posłuszeństwo władzy cywilnej i duchownej oraz miłość ojczyzny stwarzają warunki, niezbędne dla rozwoju dobrobytu, oraz podstawy do ugruntowania jedności duchowej ojczyzny.

Podpisanie paktu morskiego.

Londyn. Uroczyste podpisanie paktu rozbrojeniowego nastąpi we wtorek po południu. Pakt składa się z 5 części i 26 artykułów. Na skutek osobistej prośby Macdonalda min.

Briand przybywa do Londynu celem złożenia podpisu imieniem Francji. Delegat włoski min. Grandi nie przybędzie, a podpis imieniem Włoch złoży minister marynarki Włoch.

Straszne skutki pożaru kościoła w Contesti.

Bukareszt. O pożarze w Contesti donoszą następujące szczegóły i rozpoznano dotychczas zwłone zwłoki 110 ofiar pożaru. Jak przypuszczają, około 10 osób, znajdujących się pod zgliszczami, nie da się już rozpoznać. Pożar trwał niespełna godzinę. Większość ofiar pożaru stanowiła młodzież i dzieci.

W Contesti niema prawie ani jednej rodziny, która nie była pogrążona w żałobie. W czasie katastrofy wiele osób dostało ataku szału. W miasteczku na wieść o pożarze rozgrywały się nieopisane w swej grozie sceny. W celu niedopuszczenia do poważniejszych zaburzeń interwenjowała żandarmeria. Rodzice ofiar katastrofy

gromadzą się na cmentarzu. Ministrowie spraw wewn. i opieki społecznej przybyli na miejsce katastrofy i osobiście kierowali organizacją pierwszej pomocy.

Ofiary katastrofy pochowane zostaną we wspólnym grobie, wykopanym w miejscu, w którym stał kościół. Kościół, który uległ pożarowi, był zbudowany z drzewa przed 100 laty. Miał on tylko jedno małe wejście i jedno małe okno. Położony był na samym końcu miasteczka. Ogień powstał od świeczek woskowych, wtkniętych w wieńce. O pożarze donosiła się ludność miasteczka dopiero od osób, które zdołały uratować się i wszczęły alarm.

O stosunkach gospodarczych polsko-niemieckich.

W prasie, na zebraniach, w rozmowach prywatnych Niemcy przyznają, iż rachunek strat i zysków, jakie spowodowała pięcioletnia wojna celna dla stron obu, wypada znacznie korzystniej dla Polski, niż dla Niemiec.

Te same niemieckie sfery gospodarcze, które do niedawna wierzyły, iż Polska pod naporem zgubnych rzekomo dla siebie rezultatów wojny celnej będzie „zmuszona” do przyjęcia traktatu handlowego na warunkach, podyktowanych z Berlina, — obecnie zgodne są co do tego, że Niemcy tę wojnę — przegrały.

Fakt ten ma tem większe znaczenie moralne, że zarządzenia gospodarczo-polityczne Polski spowodowały już zmianę w poglądach niemieckich na Polskę i na jej wartość, jako kontrahenta gospodarczego.

W prasie niemieckiej zapanował po sfinalizowaniu traktatu handlowego z Polską nastrój naogół przychylny. Obok rzeczowego rozpatrywania zagadnień, związanych z samym traktatem i z momentem podjęcia normalnych stosunków z Polską, pojawiają się tu i ówdzie mniejsze i większe notatki o obrocie towarowym polsko-niemieckim. Daje się zaobserwować pewne odprężenie polityczne i jakby głębokie zadziwienie, że ustawiczne przetargi w ciągu aż 5-ciu lat nareszcie ustana, — mimo iż osiągnięty rezultat nie we wszystkich punktach może zadowolić opinie niemiecką, ponieważ szereg udzielonych Polsce koncesyj ma się jakoby odbić ujemnie na życiu gospodarczym Niemiec.

Analizę taką przeprowadza, np. „Kölnische Zeitung” — organ zbliżony do Niemieckiej Partii Ludowej („Deutsche Volkspartei”), a zwłaszcza do obecnego ministra skarbu, Moldenhauera, wybitnego profesora uniwersytetu kolońskiego. Szczególnie cennym dla ilustracji rzeczywistych przekonań niektórych członków rządu niemieckiego jest stanowisko tego dziennika w sprawach rolnictwa, gdy pisze:

„Niezrozumiałą była wojna celna w Europie, a zwłaszcza między państwami gospodarczo od siebie w bardzo wysokim stopniu uzależnionymi Niemniej pod wielu względami największy czas był już zakończyć panującą między dwoma wielkimi sąsiednimi państwami wojnę celną, trwającą od lat pięciu. Trzeba było zgodzić się na kompromis, polegający na ścisłej rekompensacie rolniczych i przemysłowych interesów, zrezygnować ze znížek tariff celnych dla niemieckich wyrobów przemysłowych, ze względu na to, iż w przeciwnym razie stałaby się nieuniknioną konieczność przyznania Polsce znížek na produkty rolne.”

Równie cennym wyznaniem jest stwierdzenie przez przytoczony dziennik, iż Polska nie może przystąpić do konwencji genewskiej o zakazach importowo-eksportowych przed uregulowaniem polsko-niemieckich zakazów importowych, na który to temat mają nastąpić pertraktacje między Berlinem a Warszawą. Jak podały depeze,

przedstawiciel Polski w dniu 13 b. m. podpisał konwencję handlową w Genewie, — ratyfikowanie jej jednak przez Polskę jest właśnie uwarunkowane powyższym względem.

Biorąc powyższy istotny stan rzeczy pod uwagę, — zaznacza pismo — należy się spodziewać, że przez zawarcie traktatu handlowego nastąpi znaczne ożywienie obrotu towarowego z Polską, przyczem Niemcy powinny liczyć na zdobycie rynku polskiego kosztem państw innych do wysokości 50 proc. ewentualnie 75 proc. eksportu wyrobów przemysłowych tychże państw do Polski. W danej chwili jednakże obliczenia te należy uważać za teoretyczne, gdyż Polska stoi pod znakiem ciężkiego kryzysu gospodarczego i nie będzie mogła przez pewien czas zaspakajać swego głodu towarowego.

Z punktu widzenia interesów naszego państwa, poza małymi wyjątkami, trudno się nie zgodzić z powyższym zdaniem niemieckiego dziennika. Siła nabywcza bowiem ludności w Polsce wskutek przeżywanego powszechnie depresji znacznie osłabła i zbyt wielkie zaangażowanie się polskich sfer gospodarczych nawet w długoterminowych niemieckich kredytach towarowych byłoby rzeczą nieogledną.

Doceniając ten stan rzeczy słusznie tedy i „Vossische Zeitung” przestrzega w szeregu artykułów niemieckie sfery gospodarcze przed zbytnim optymizmem co do możliwości natychmiastowego lokowania znaczniejszych ilości towarów na rynku polskim. Nie dlatego, aby rynek polski nie był zbyt pojemny lub potrzeby ludności w Polsce się zmniejszały, lecz dlatego, że sfery handlowe w Polsce muszą być przedtem poważnie zasilone długoterminowymi kredytami gotówkowymi, by zdołały odbudować swoje kapitały obrotowe.

Ostatnie jednak zwycięstwo wpływów junkrów pruskich w rządzie kanclerza Brüninga i zatwierdzenie przez ministra aprowizacji Schielego radykalnych podwyżek stawek celnych na trzodę i produkty rolne w przededniu podpisania przez Niemcy konwencji handlowej w Genewie — wywołało nową burzę w prasie niemieckiej. Zarówno organy umiarkowane („Berliner Tageblatt”), reprezentujące interesy przemysłu i handlu niemieckiego, jak i postępowo-demokratyczne („Vossische Zeitung”) i socjalistyczne („Vorwärts”) zaatakowały ostro nowy rząd niemiecki, podkreślając, iż w interesie 12 tysięcy agrariuszów wschodniolubskich wyrwca się do góry nogami porządek gospodarczy Niemiec. Postępowe pisma niemieckie zarówno w Berlinie, jak i na prowincji, np. we Wrocławiu, żądają prócz tego od kanclerza Brüninga wstrzymania realizacji przygotowanego planu doraźnej pomocy dla prowincji wschodniopruskiej, w szczególności niewypłacania tym prowincjom subsydjów pieniężnych tak długo, dopóki nie zostanie przynajmniej odniesione tamtejsze gospodarstwo mleczne i hodowla trzody,

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sroda
23
kwietnia

Św. Wojciecha, bisk. męczennika, † 997.
Św. Jerzego, żołnierza, męcz., † 303.
Św. Gerarda, bisk. w Toul.

SŁOW.: WOJCIECH św.

Wschód Zachód

Słońca o godz. 4.36, o godz. 18.49
Księżycy „ 3.11 „ „ 12.44
Długość dnia 14.13.

Zmiany powietrza: wiatr, deszcz. — Jutro: małe przejaśnienie.

— **Rynek pracy w Polsce.** Według danych państwowego urzędu pośrednictwa pracy w ostatnim tygodniu sprawozdawczym z rynku pracy za czas od 5 do 12 kwietnia wykazuje 289 tysięcy bezrobotnych. W stosunku do zeszłego tygodnia sprawozdawczego, bezrobocie zmniejszyło się o 2 tysiące 257 osób.

— **Książki zażaleń w urzędach celnych.** Z stolicy Polski donoszą, że wprowadzone będą książki zażaleń w granicznych urzędach celnych. Książka zażaleń ma się znajdować w widocznym miejscu, aby każdy miał do niej dostęp. Anonimowe skargi nie będą zupełnie rozważane. Każdy wpisujący zażalenie musi podać imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, stanowisko służbowe czyli dokładny swój adres.

Województwo śląskie.

Z Katowickiego.

Katowice. (Uchwały magistratu). Ostatnie posiedzenie członków magistratu katowickiego odbyło się przed świętami wielkanocnymi. Najważniejszym punktem obrad rozpatrywano przedewszystkiem sprawę niesienia pomocy bezrobotnym. Główny komitet bezrobotnych i miejscowych ubogich wydał bowiem odezwę w tej sprawie. Magistrat nie odmówił komitetowi miejscowemu pomocy przy zbieraniu datków. Już teraz oddziały kasy miejskiej przyjmują datki na rzecz bezrobotnych i biednych. Części ubrań, bielizny, trzewiki oraz inne rzeczy przeznaczone dla bezrobotnych i ubogich przyjmuje się w miejskim schronisku dla bezdomnych w Zależu pod Katowicami. Na zawołanie telefonem przychodzi po rzeczy członek straży pożarnej. — Stoły i krzesła dla miejskiego uzdrowiska dziecięcego w Gorzycach dostarczy firma Debiński, leżaki firma Matraj z Poznania. — W najbliższym czasie zostaną rozpoczęte roboty instalacyjne w publicznych wychodkach przy placu Wolności oraz na placu Andrzeja, taksamo roboty brukowe na ulicach Sienkiewicza, Powstańców, Raciborskiej i Królowej Jadwigi. — Dostawę cegieł dla potrzeb miejskich w tym roku powierzono książęcej cegielni w Ligocie. Roboty instalacyjne w rzeźni miejskiej wykona firma Zieleniewskiego. — Do komisji prawniczej w miejsce dr. Rostka wybrano adwokata dr. Mroczkowskiego. — Magistrat katowicki zawarł umowę z lekarzem dr. Tumulką w Wodzisławiu w sprawie badania i leczenia dzieci, które przez miasto Katowice zostaną wysłane do uzdrowiska w Gorzycach.

— (Szczepienie dzieci). Policja miejska w Katowicach ustaliła terminy szczepienia jedno-rocznych dzieci w obrębie Wielkich Katowic. W starych Katowicach szczepienie odbędzie się 7 i 9 maja o godzinie 1.30 w sali „Domu chrześcijańskiego“ przy ulicy Jagiellońskiej 17. Oględziny odbędą się 14 i 16 maja w tej samej sali i o tym samym czasie. — W **Bogucicach** należy dzieci przynieść do szczepienia dnia 5 maja godzina 8 rano. Szczepienie odbędzie się w sali oberżysty Kozy przy ulicy Markiecki 40.

Oględziny 12 maja o tym samym czasie. — W **Zawodziu** termin szczepienia ustalono na 5 maja, godz. 9 w sali oberżysty Dajki, ulica Krakowska 70. Oględziny 12 maja tamże. — W dzielnicy **Debie** odbędzie się szczepienie dzieci w dniu 17 maja, godzina 10.45 w sali Tomasza Kosza. Oględziny 24 maja tamże. — W **Zależu** 17 maja, godz. 12 w oberży Golczyka przy ul. Wojciechowskiego 86. Oględziny 24 maja w tej samej sali. — W **Ligocie-Brynowie** 20 maja godz. 10 przed południem u restauratora Jeżeli przy ulicy Ligockiej. Oględziny 27 maja o tym samym czasie. Matki, które dotychczas wezwania nie otrzymały, są również zobowiązane przynieść swe dzieci do szczepienia w oznaczonym terminie.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Położenie w hucie). Jak przed świętami wielkanocnymi krótko donieśliśmy, redukcja robotników w Hucie Królewskiej została wstrzymana. Wiadomo, że wskutek braku zamówień w wytwórni wagonów Huty Królewskiej wydano z pracy 200 robotników. Nadto zarząd huty zapowiedział dalsze redukcje robotników na 10 i 16 kwietnia oraz na 1 maja. Komisarz demobilizacyjny byłby zmuszony zgodzić się na ponowne wydalenia z pracy wielu robotników, gdyby huta nie była otrzymała nowych zamówień. Usiłowania właścicieli czynników i związków zawodowych zostały uwieńczone przynajmniej częściowym skutkiem. W ostatniej chwili zarząd huty otrzymał z ministerstwa kolei zamówienie na 40 wagonów kolejowych do transportu bydła i wagony mniejsze dla kolejek wąskotorowych. Przed świętami wielkanocnymi nadeszło nadto zamówienie na 40 wagonów pocztowych. W ten sposób dalsze redukcje zostały wstrzymane, lecz ci robotnicy, którzy w dniu 1 kwietnia zostali wydaleniem z pracy, pozostaną nadal na bruku, a tamsam bez pracy i zarobku. Przy tej sposobności donosimy, że zarząd huty uchwalił zmniejszyć załogę pieców hutniczych o 100 chłopów. Rada załogowa osięgła u komisarza demobilizacyjnego przyrzeczenie, że tenże nie zgodzi się na tą redukcję, lecz zarząd huty nie zmienił dotychczas swego postępowania.

— (Przedstawienie Męki Pańskiej). W środę 16 kwietnia urządził Górnośląski Teatr Ludowy w Król. Hucie przedstawienie teatralne. Odegrano sztukę sceniczną pod tytułem „Misterium pasyjne“. Czysty zysk przeznaczono na odmalowanie kościoła św. Barbary. Amatorzy wywiązali się z powierzonych im ról znakomicie, przedewszystkiem amator przedstawiający Zbawiciela. Widać, że i robotnik śląski potrafi wczuć się w misterjum odkupienia świata przez Zbawiciela, tak jak potrafią to cudzoziemcy, na przykład w Oberammergau w Bawarii, gdzie miejscowi rzemieślnicy i wieśniacy już od niewielece 300 lat przedstawiają na scenie Mękę Pańską. Amatorzy król. hucy pracują przeważnie w tutejszych kopalniach „Skarboferm“.

Z Pszczyńskiego.

Mikołów. (Wprowadzenie nowej rady miejskiej). Dnia 17-go kwietnia o godz. 6 wieczorem zagał burmistrz Koj pierwsze posiedzenie nowo wybranej rady miejskiej. Po przywitaniu radnych wskazał burmistrz Koj na trudny obowiązek radnego miejskiego i prosił o zgodną, owocną pracę dla miasta, społeczeństwa i kraju. Po stwierdzeniu obecnych zobowiązań burmistrz każdego radnego z osobna przez podanie ręki. Następnie oddał przewodnictwo najstarszemu wiekiem członkowi rady Józefowi Skupnikowi, który zarządził wybór nowego biura rady Miejskiej. Na ławników powołano radnych Sodomanna i

Drzazgę, jako kontrolerów kartek Siwego i Wojtynka. W skład biura rady miejskiej weszli: Jan Ligoń jako przewodniczący, Alojzy Bojdoł zastępca przewodniczącego, Paweł Szweda sekretarz, August Paluch zastępca sekretarza. Protokolantem wybrano urzędnika magistrackiego Fizię.

— (Wypadek samochodowy). Na ulicy Plebiscytowej w Mikołowie wydarzył się wypadek samochodowy. Auto kierowane przez Otona Franke'go z Katowic przejechało 12-letniego ucznia szkolnego nazwiskiem Stefan Wróbel. Chłopak doznał ciężkich obrażeń, przeto odstawiono go do lecznicy w Mikołowie. Policja stwierdziła, że szofer winy nie ponosi.

Z Rybnickiego.

Boguszowice w Rybnick. (Przygotowanie do obchodu święta narodowego). W poprzednią niedzielę odbyło się na sali p. Węgrzyka zebranie przedstawicieli miejscowych towarzystw celem ustalenia programu obchodu tegorocznego święta narodowego w dniu 3 maja. W zebraniu wzięli udział między innymi: W. ks. proboszcz Długaj, inżynier górniczy z kopalni chwałowickiej, Farny, komendant posterunku policji, naczelnik gminy i kierownik szkoły jako zastępca miejscowego nauczycielstwa. Zebranie zagał naczelnik gminy p. Węgrzyk. Program obchodu będzie ten sam jak w roku ubiegłym. Po zakończeniu zebrania W. ks. proboszcz wezwał zebranych do utworzenia komitetu celem doraźnej pomocy dla biednych. W skład tego komitetu weszli: miejscowy ks. proboszcz, naczelnik gminy, kierownik szkoły Karwiński jako sekretarz, właściciel dóbr Piotrowski jako skarbnik.

Przysowice w Rybnickim. (Dotkliwa kara). Pewien tutejszy rolnik złożył podania do władzy w sprawie szkoły mniejszości, przy czym podpisał podanie jako przewodniczący komisji szkolnej miejscowej szkoły mniejszości. Ponieważ ów gospodarz wymienionego urzędu nie piastował, skazał go sąd powiatowy w Rybniku na 300 złotych kary pieniężnej.

Kobyła w Rybnickim. (Z gminy). Z bólem serca muszę napisać kilka słów o naszej miejscowości. Mianowicie przy ostatnich wyborach do rady gminnej wybrano także dwie jednostki usposobione wrogo do Polski, a znane z dawniejszych czasów jako szkodniki sprawy polskiej. Jeden z nich w okresie trzeciego powstania przechodził do sąsiednich Markowic i tam orgeszowców informował o naszym ruchu powstańczym. Drugi jest dobrze znany z czasów wojny świątowej i plebiscytu, w których to okresach byłby poślą każdego Polaka. Obecnie też nie jest lepszym, dzieci swoje wychowuje po niemiecku. Dzieci jego nie odstrasza się śpiewać pieśni antypolskich. Mam nadzieję, iż powyższe słowa nie przebrzmiają bez skutku i że obywatele w przyszłości mieć się będą na baczności.

Brzezine w Rybnickim. (Pamiętka z czasu okupacji). W pobliżu kupy kości fabryki „Ceres“ znaleziono pocisk działowy francuskiego pochodzenia. Zdaje się, że granat nie był już niebezpieczny, gdyż był mocno splaszczony. Oczywiście, że pewności pod tym względem jednak nie było, przeto granat oddano miejscowej władzy wojskowej.

Z Tarnogórskiego.

Tarn. Góry. (Gmach urzędu skarbowego). Urząd skarbowy w Tarnowskich Górach ma swą siedzibę w wydzierżawionych ubikacjach dawniejszej starej poczty przy nowym rynku, względnie w budynku hotelu „Polonia“, gdzie mieści się kasa urzędu finansowego. W ostatnim czasie urząd skarbowy stara się nabyć drogą kupna kamienicę w Tarnowskich Górach, lecz dotychczas nie doszło do ugody w sprawie kupna domu.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Z uchwały włamywacz). Niezwykle pomysłowym czło-

wiekim jest włamywacz, który przed kilku dniami włamał się do mieszkania dozorca więziennego K. w Lublińcu. Przez 2 dzieci żona dozorca otrzymała wiadomość, że jej małżonka spotkała nieszczęście w pobliżu Lipin podczas wykonywania zawodu. Skoro tylko kobieta wyszła z domu, aby stwierdzić, czy wiadomość ta polega na prawdzie, włamał się do mieszkania dozorca złodziej, który skradł różne rzeczy i nieco gotówki. Gdy kobieta wróciła do domu, była przekonana nie tylko o tem, że ją oszukano, lecz spostrzegła ku swemu zmartwieniu, iż poniosła dotkliwą stratę. Powyżej opisany wypadek świadczy, że nie należy być zbyt łatwowiernym.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Kradzież pasarzędzi). W kamieniołomach firmy B. Olowsona w Ustroniu skradziono pas transmisyjnej 16 cm. szeroki. Ostrzega się przed kupnem skradzionego pasa.

Bielsko. (Usiłowane samobójstwo). Służąca Olga Piesz, lat 18, targnęła się na własne życie przez wypicie znacznej ilości lyzolu. Wypadek zdarzył się na boisku wojskowym w Mikuszowicach. Przyczyną rozpaczliwego czynu był zawód miłosny. Dzielwczynę odstawiono do lecznicy w Białej.

Z całej Polski.

Będzin. (Święto pułkowe). Niedawno donieśliśmy, że 23 pułk artylerji polnej w Będzinie obchodzi w dniu 3 maja roku bieżącego 10-lecie swego istnienia. W związku z tem donosimy, że byli oficerowie zawodowi i rezerwy 23 pułku artylerji polnej bez względu na stopień, znajdujący się w rezerwie lub w stanie spoczynku, którzyby chcieli wziąć udział w święcie 10-lecia wymienionego pułku w dniu 3 maja, zechcą zgłosić swe przybycie, podając nazwisko ustnie lub piśmiennie do adjutanta pułku do 25 kwietnia.

Poznań. (Drugie rezerwat dla żubrów). Ministerstwo rolnictwa postanowiło utworzyć w obrębie poznańskiej dyrekcji lasów państwowych drugi rezerwat dla żubrów. Pierwszy, jak wiadomo, istnieje w puszczy Białowieskiej od dwu lat. Rezerwat będzie utworzony w miejscu wskazanem przez dyrekcję lasów państwowych.

Wilno (Tajemnicza choroba). W powiecie święciańskim zachorowało kilkanaście osób na tajemniczą chorobę, której objawy zbliżone są do grypy. Z pośród chorych zmarło kilka osób. Do wioski, objętej chorobą tajemniczą, wyjechało kilku lekarzy z Wilna i Święcan.

Z dalszych stron.

Zagrzeb. (Wicher uniósł wieśniaka i krowę). Według doniesień z Zagrzebia w Jugosławji, gwałtowny huragan szalał w okolicy miasta przez 10 minut, wyrządzając wielkie szkody. W wioskach Javorje i Cibirze wicher zerwał dachy niemal ze wszystkich domów. Jeden wieśniak zginął, dwóch zaś odniosło rany. Huragan był tak silny, że w jednej z miejscowości porwał wieśniaka wraz z krową i niósł ich ponad ziemią na przestrzeni 30 mtr.

Z Śląska Opolskiego.

Teatr Polski z Katowic wystąpi w dniu 27 kwietnia w **Gliwicach** zaś w dniu 28 kwietnia w **Zabrze** ze znaną operetką Jana Straussa „Zemsta Nietoperza“. W **Raciborzu** w dniu 1 maja będzie odegrane „Wesele na Śląsku“.

Przed kilku dniami pisały gazety, że w najbliższym czasie ma być przeniesiony konsul generalny w Bytomiu p. Leon Malhomme na takie samo stanowisko do Berlina. Wiadomości te — jak mogliśmy stwierdzić z miarodajnego źródła — nie odpowiadają rzeczywistości.

PROGRAM RADJOWY.

Sroda, 23 kwietnia 1930.
 Katowice, fala 408,7 m.: 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. — 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 16.00 Komunikaty. — 16.20 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.15 Odczyt. — 17.45 Koncert popołudniowy. Wykonawcy: p. Antoni Szafranek (skrzypce), p. Karol Szafranek (fortepian). — 18.45 Rozmaitości. — 19.05 Codzienny odcinek powieściowy. 19.20 Odczyt: „Gospodyni śląska”. — 19.45 Komunikaty sportowe. — 19.58 Sygnał czasu. — 20.00 Komunikaty wojewódzkiej komisji turystycznej. — 20.05 Skrzyżka pocztowa. — 20.30 Koncert z Wilna. — 21.10 Kwadrans literacki z Warszawy. — 21.25 Dalszy ciąg koncertu z Wilna. — 22.10 Feljton z Warszawy. — Po feljtonie komunikat meteorologiczny. — 22.35 Komunikaty prasowe P. A. T. — 23.00 Skrzyżka pocztowa w języku francuskim.
 Warszawa, fala 1.395,3 m.: 11.30 Przegląd prasy krajowej. — 12.10 Muzyka z płyt gramofonowych. — 13.10 i 14.40 Komunikaty. — 15.00 Ko-

Gielda.

Ceny bydła na Centralnej Targowicy w Mysłowicach.

W tygodniu od 12 do 18 bm, spędzono na Centralnej Targowicy: Buhaży 156, wołów 68, krów 1144, jałówek 120, cieląt 112, nierogacizny 2058, ogółem 3770 zwierząt. Cen za bydło rogacizny nie notowano. Za nierogaciznę płacono: kat. A. od 1.51 do 2.58 zł., kat. B. od 2.41—2.50 zł., kat. C. od

2,30—2,40 zł., kat. D. od 2,16—2,29 zł. Targ ożywiony. Tendencja zniżkowa.

W Katowicach płacono w dniu 18 kwietnia za 100 złotych 46,93 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 213,10 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 18 kwietnia za 100 franków francuskich 34,85 zł., za 100 franków szwajcarskich 172,48 zł., za 100 koron czeskich 26,35½ zł.

munikat harcerski. — 15.15 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich. — 16.15 Program dla dzieci z Wilna. — 16.45 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17.15 Przegląd najnowszych wydawnictw. — 17.45 Koncert orkiestry Polskiego Radja. — 18.45 Rozmaitości. — 19.10 Skrzyżka pocztowa rolnicza. — 19.25 Płyty gramofonowe. — 19.40 Radjokronika. — 20.30 Koncert z Wilna. — 21.10 Kwadrans literacki. — 22.10 Feljton. — 23.00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. — 13.10 i 14.40 Komunikaty. — 15.15 i 15.35 Transmisja odczytów dla maturzystów z Warszawy. — 16.15 Pogadanka dla dzieci z Wilna. — 16.45 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.45 Koncert z Warszawy. — 18.45 Kwadrans harcerski. — 20.30 Koncert z Wilna 23.00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 336,3 m.: 13.05 Koncert gramofonowy. — 14.00 i 14.15 Gieldy i komunikaty rolnicze.

— 17.15 Audycja dla dzieci. — 17.45 Koncert z Warszawy. — 19.05 Rzeczy ciekawe. — 20.05 Odczyt. — 20.30 Koncert z Wilna. — 22.15 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325 m.: Gliwice, fala 253 m.: 16.30 i 19.05 Płyty gramofonowe. — 20.30 Rozmaitości. 21.30 Wesola muzyka.

Berlin, fala 475,4 m.: 14.00 Płyty gramofonowe. — 16.30 Wesoly program. — 17.55 i 18.30 Odczyty. — 20.30 Komedja Eliasa Niebergulla „Datterich”. 22.30 „Gramy w karty”. Następnie niemieckie tańce i marsze w wykonaniu orkiestry symfonicznej.

Wiedeń, fala 519,9 m.: 12.00 Orkiestra. — 15.30 Program muzyczny dla młodzieży. — 16.00 Koncert. — 20.00 Recital śpiewaczy. — 21.00 Koncert kompozycji Komzaka.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

ZWIĄZEK REGULACJI RAWY
 do L. dz. 115/30 rozpisuje PRZETARG ofertowy na dostawę kamienia, piasku i cementu
 Szczegóły patrz tablica przetargowa Kierownictwa budowy, Katowice ul. Mickiewicza L. 12.
 Związek Regulacji Rawy, Dr. Kocur, Przewodniczący.

Na raty
 miesięcznie
 20 zł

 Kromczyński-Poznań
 Aljeje Marcinłowskiego 5
 Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni.

Rozkład lotów

ważny od dnia 1. III. 1930 r.

Odloty z Katowic:
 Godz. 11.00 do Krakowa.
 „ 11.15 „ Wiednia.
 „ 13.00 „ Krakowa.
 „ 13.15 „ Warszawy.

We wtorki, czwartki i soboty lot do Wiednia odbywa się przez Brno.

Przyloty do Katowic:
 Godz. 10.30 z Warszawy.
 „ 10.45 z Krakowa.
 „ 12.30 z Wiednia.
 „ 12.45 z Krakowa.

We wtorki, czwartki i soboty loty z Wiednia przez Brno.

Odjazd samochodu z miasta:
 10.40 dla pasażerów do Krakowa, Wiednia i Brna.
 12.40 dla pasażerów do Krakowa i Warszawy.

Odjazd autobusu z przed dworca głównego.

Obelge
 przeciw
 p. M. Szymochowej
 cofam.
J. Dziubany.
 Agitujcie
 za naszą gazetą!

Na nadchodzący okres budowlany
 polecam po niskich cenach i dogodnych warunkach zapłaty
papy, cement, tregry i t. d.
Franciszek Mikołajec
 Zory, Rynek Telefon 59

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach
 ma zamiar w najbliższej przyszłości uruchomić kurs dla stolarzy budowlanych w Katowicach.
 Wszelkich bliższych informacji udziela Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach przy ulicy Słowackiego 19, III p. w godzinach urzędowych od 9—13 i od 16—18, zaś w soboty od 9—13.

ŚLĄSKI INSTYTUT RZEMIEŚLNICZO-PRZEMYSŁOWY w Katowicach
 ma zamiar w niedalekiej przyszłości uruchomić w Rybniku i w Katowicach kurs dla monterów elektrotechnicznych.
 Zgłoszenia na powyższy kurs przyjmuje Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach przy ulicy Słowackiego 19 III p. w godzinach urzędowych od 9—13 i od 16—18, zaś w soboty od 9 do 13.

Spiesz się
 po los 1. klasy
 21-ej Państwowej Loterii Klasowej
 do najszcześniejszej kolektury

W. Kaftal i Ska.
 Katowice, ul. św. Jana 16
 Konto w P. K. O. Nr. 304 761
 ODDZIAŁY:
Król. Huta Wolności 26
Bielsko Wzgórze 21
Tarnowskie Góry Krakowska 7

Główna wygrana
zł 750000.—
 Ogólna suma wygranych
zł 32 000 000.—
 na 210 000 losów — 105 000 wygrywa, a więc co drugi los
 Cena losów niezmiennona!

Cały los zł. 40.—
 Pół losu zł. 20.—
 Czwierć losu zł. 10.—

W zeszłej 20-tej loterii
znów padły u nas
 następujące większe wygrane:
zł 80.000.— na Nr. 76 144
zł 40.000.— „ „ 152 031
zł 20.000.— „ „ 152 297
zł 15.000.— „ „ 162 953
zł 10.000.— „ „ 103 537
 oraz cały szereg wygranych po 5 000, 3 000, 2 000, 1 000 itd. na kilka milionów złotych.
Szczęście stale sprzyja naszym graczom!!

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam w kopercie.
 Do kolektury **W. Kaftal i Ska., Katowice, św. Jana 16-tej**
 Niniejszem zamawiam całych losów po Zł. 40.—
 półówek po Zł. 20.— ćwiartek po Zł. 10.—
 Należność złotych uiszczę natychmiast po otrzymaniu losów blankietem nadawczym PKO. 304.761 przez firmę załączonym.
 Imię i nazwisko :
 Dokładny adres :

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na miesiąc maj 1930 r. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a listowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoszlązak lub Goniec Śląski	Katowice	miesiąc maj 1930 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.
 Pokwitowanie urzędu pocztowego:
 Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.
 dnia _____

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	miesiąc maj 1930 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.
 Pokwitowanie urzędu pocztowego:
 Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.
 dnia _____